

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding varkenshouderij Van Duijnhoven, gemeente Sint-Oedenrode

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

11 oktober 2010 / rapportnummer 2057-70

1. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop

B.H. van Duijnhoven is voornemens zijn varkenshouderij aan de Spierkesweg 9a te Sint-Oedenrode uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen 12.064 vleesvarkens worden gehouden. Voor de realisatie van de varkenshouderij wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sint-Oedenrode, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.¹

De Commissie constateerde bij toetsing van het MER dat op een aantal punten essentiële informatie ontbrak:

- de voormalige bedrijfswoning;
- de referentiesituatie en de vergelijking van de alternatieven;
- de milieueffecten van alternatief 2 en het meest milieuvriendelijk alternatief;
- de cumulatieve geurhinder;
- de uitvoering van de luchtwasser.

De initiatiefnemer heeft daarop een aanvulling op het MER² opgesteld, die de Commissie heeft betrokken bij haar beoordeling. Verder is in de aanvulling op het MER een nieuw voorkeursalternatief uitgewerkt, omdat het oorspronkelijke voorkeursalternatief niet voldeed aan de IPPC-beleidslijn. De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming.

Uit het MER en de aanvulling blijkt dat het voorkeursalternatief leidt tot een hogere emissie van ammoniak dan de vigerende vergunde situatie en ten opzichte van de 'nieuwe' referentiesituatie³. Het meest milieuvriendelijk alternatief leidt ten opzichte van deze situatie tot een afname van ammoniakemissie.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Voormalige bedrijfswoning

Het MER

De status van de voormalige bedrijfswoning aan de Spierkesweg 9 werd uit het MER niet duidelijk⁴. In paragraaf 3.3 van het MER en de milieutekening, bijlage 20, wordt deze woning gezien als onderdeel van de inrichting. Daarentegen staat volgens twee plattegrondtekeningen (bijlagen 18 op pagina 21 en bijlage 19 op pagina 8) de bedrijfswoning buiten de inrich-

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

² De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. Daarom heeft de Commissie geen zienswijzen over de aanvulling in haar advies kunnen meenemen. De Commissie adviseert de aanvulling zo spoedig mogelijk openbaar te maken.

³ Dat wil zeggen: de situatie waarbij ervan uit wordt gegaan dat voldaan wordt aan de IPPC-richtlijn.

⁴ Zienswijze nummer 1 geeft aan dat er onduidelijkheid is over de status van de woning aan de Spierkesweg 9.

tingsgrens. Bovendien ontbreekt een tekening waarop de grenzen van het agrarisch bouw-
blok zijn aangegeven. Om te kunnen beoordelen of deze woning een geurgevoelig object is,
is het van belang om te weten:

- of deze woning zich binnen het agrarisch bouwblok bevindt. Als dat zo is dient deze te worden beschouwd als een niet geurgevoelig object.
- of de bewoner een binding heeft met de inrichting.

Indien het laatste niet het geval is dient op deze woning de huidige en toekomstige geurbe-
lasting te worden berekend. Verder dient in alle gevallen te worden getoetst aan de fijn stof-
en de geluidsnormen.

Aanvulling op het MER

In het aangevulde MER (bijlage 7) blijkt dat de woning aan de Spierkesweg 9 binnen het
bouwperceel is gelegen en daardoor de bestemming “*bedrijfswoning*” heeft. Bij die bestem-
ming is het niet relevant of de bewoner wel of geen binding heeft met de inrichting. Dat be-
tekent dat de woning geen feitelijke bescherming voor het aspect geur behoeft⁵. In de aan-
vulling zijn de fijn stof- en geluidsbelasting op deze woning uitgewerkt. Daaruit blijkt dat ter
hoogte van de betreffende woning wordt voldaan aan de fijn stof- en de geluidsnormen.

2.2 Referentiesituatie en de vergelijking van de alternatieven

Het MER

In tabel 2 in paragraaf 5.1 is de referentiesituatie beschreven op basis van de feitelijke en
vergunde situatie waarbij tevens is voldaan aan de IPPC-richtlijn. In de vergelijking van de
alternatieven is daarentegen uitgegaan van de referentiesituatie waarbij geen rekening is
gehouden met de IPPC-richtlijn. Voor de toetsing van de effecten is het essentieel dat alle
alternatieven worden vergeleken met de juiste referentiesituatie.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is bij de uitwerking van de referentiesituatie rekening gehouden met de
IPPC-richtlijn. Uit de vergelijking van de alternatieven met deze referentsituatie blijkt dat het
meest milieuvriendelijke alternatief leidt tot een afname van ammoniak en geur ten opzichte
van de referentiesituatie. Bij de beide overige alternatieven neemt in vergelijking met de refe-
rentiesituatie de ammoniakdepositie toe.

2.3 Milieueffecten alternatief 2 en meest milieuvriendelijke alternatief

Het MER

In het MER zijn de effecten op cumulatie van geur, fijn stof en geluid van het alternatief 2
(gecombineerde luchtwasser) en het meest milieuvriendelijke alternatief (emissiearm stalsys-
teem met een gecombineerde luchtwasser) niet uitgewerkt. Door deze omissie is een volledi-
ge vergelijking en beoordeling van de alternatieven niet mogelijk.

⁵ Zie uitspraken 200501378/1, 200808770/1/M2 en 200809333/1/M2 van de Afdeling bestuursrechtspraak. Uit deze uitspraken blijkt dat wanneer een woning en een veehouderij zich binnen hetzelfde bouwblok bevinden, de woning voor de veehouderij geen geurgevoelig object is en de woning als bedrijfswoning bij de inrichting dient te worden beoordeeld.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn voor alle alternatieven berekeningen van de cumulatieve geurhinder en fijn stof in beeld gebracht. Daaruit blijkt dat de cumulatieve geurbelasting als gevolg van dit voornemen bij alle alternatieven in geringe mate afneemt. De fijn stofconcentratie blijft bij alle alternatieven ongeveer gelijk ten opzichte van de referentiesituatie. De geluidseffecten zijn alleen van het voorkeursalternatief in beeld gebracht. Daardoor blijft het onduidelijk of meer milieuwinst ten aanzien van het aspect geluid te behalen is. Echter de Commissie schat in dat de geluidseffecten van de andere alternatieven niet veel verschillen van het voorkeursalternatief.

2.4 Cumulatieve geurhinder

Het MER

In het MER in paragraaf 9.5.2 is vermeld dat de cumulatieve geurbelasting op geurgevoelige objecten is weergegeven op basis van drie relevante varkenshouderijen. Voor de beoordeling van cumulatieve geurhinder zijn alle geurbronnen binnen een straal van 2 km van belang⁶. Bijlage 1 'situering projectlocatie' doet vermoeden dat er binnen deze straal meer intensieve veehouderijbedrijven aanwezig zijn. De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER een overzicht te geven van de aanwezige geurbronnen in een straal van 2 km rondom het voornemen en de effecten van de cumulatieve geur voor alle alternatieven in beeld te brengen.

Aanvulling op het MER

Uit de aanvulling blijkt dat meerdere geurbronnen bijdragen aan de cumulatie van geur. Desondanks blijkt dat het grotere aantal geurbronnen een lagere cumulatieve geurbelasting opleveren dan de, in het MER beschreven, drie geurbronnen. Deze afname van de geurbelasting ten opzichte van de gegevens uit het MER wordt grotendeels veroorzaakt door actualisatie van het verspreidingsmodel. Deze actualisatie leidt tot een lagere berekende geurbelasting dan het vorige verspreidingsmodel.

2.5 Uitvoering van de luchtwasser

Het MER

De tekst in het MER geeft geen eensluitende informatie over de gecombineerde luchtwasser. Dit betreft de bedrijfsduur van de circulatiepomp, gebruik van zwavelzuur, stalbeschrijving en tekeningen die aangeven op welke hoogte de uitlaatopeningen van de luchtwassers zijn gesitueerd. Bij de luchtwasser is sprake van een relatief kleine uitlaatopening. Dit resulteert in hoge luchtsnelheden. Uit het MER valt niet op te maken of deze uittreesnelheden haalbaar zijn en wat de gevolgen zijn voor de energieconsumptie. De haalbaarheid van deze uittreesnelheden is cruciale informatie voor het MER, aangezien daarmee de uitstoot en het verspreidingspatroon van ammoniak, geur en fijn stof samenhangen. Andere luchtsnelheden leiden tot andere effecten op ammoniak, geur en fijn stof. In het

⁶ Volgens de 'Gebruikershandleiding V-Stacks gebied' dient een zone van 2 kilometer rondom het onderzoeksgebied te worden aangehouden.

MER ontbreken verder gegevens over de relatie tussen de benodigde capaciteit van de ventilatoren en de te overwinnen tegendruk in het gehele systeem en het energieverbruik.

De Commissie adviseerde in een aanvulling op het MER een duidelijke omschrijving te geven van de voorgestelde luchtwasser inclusief de uitlaathoogtes en -openingen van de emissiepunten. De Commissie adviseerde tevens de haalbaarheid van de hoge luchtsnelheden na te gaan op basis van de maximale ventilatiecapaciteit die nodig is bij het aangevraagde dieren aantal. Daarbij is ook het extra energieverbruik dat nodig is voor realisatie van die hoge snelheden van belang. Wanneer blijkt dat de nu gegeven luchtsnelheden niet haalbaar zijn, dienen de berekende effecten betreffende ammoniak, geur en fijn stof hierop te worden aangepast

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn technische beschrijvingen van de stalsystemen opgenomen alsmede het bijbehorend dimensioneringsplan. De berekeningen van de luchtweerstand van het ventilatiesysteem zijn adequaat uitgewerkt. Daaruit blijkt dat het systeem een hoge tegendruk kent. Door gebruik te maken van ventilatoren die deze hoge tegendruk (200 Pa) kunnen overwinnen, is aangetoond dat het systeem in de praktijk kan functioneren. Daarmee zijn ook de berekende effecten betreffende ammoniak, geur en fijn stof realiseerbaar. Uit de aanvulling blijkt tevens dat het energieverbruik ongeveer wordt verdrievoudigd in vergelijking met de referentiesituatie.

2.6 IPPC-beleidslijn

Het MER

De ammoniakuitstoot van de voorgenomen activiteit is meer dan 5.000 kg per jaar. Daarom dient te worden getoetst aan de IPPC-beleidslijn. In het MER is daaraan een invulling gegeven, maar deze is niet correct toegepast. In het MER is beschreven dat de totale uitstoot bij het voorkeursalternatief 12.091 kg ammoniak bedraagt. Het gecorrigeerd emissieplafond volgens de IPPC-beleidslijn is echter maximaal 11.538 kg ammoniak⁷. Indien bij het voorkeursalternatief het gecorrigeerd emissieplafond op de juiste wijze wordt berekend, blijkt dat het voorkeursalternatief niet voldoet aan deze beleidslijn. Dit houdt in dat het voorkeursalternatief niet uitvoerbaar is volgens de IPPC-beleidslijn.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is het voorkeursalternatief aangepast door voor een groter gedeelte van stal 2 een chemische luchtwasser toe te passen. Hierdoor neemt de ammoniakemissie af. Volgens de aanvulling is het ammoniakplafond volgens de IPPC-beleidslijn 11.536 kg NH₃ en is de uitstoot in de aangevraagde situatie 11.532,5 kg NH₃. Daarmee wordt voldaan aan de IPPC-beleidslijn.

⁷ Zie berekeningsinstructie op de site van InfoMil; <http://www.infomil.nl/publish/pages/66102/casusvarkenshouderij1.xls>

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: de heer B.H. van Duijnhoven

Bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente St. Oedenrode

Besluit: vergunning op basis van de Wet milieubeheer

Categorie Besluit m.e.r.: C14.0

Activiteit: uitbreiden van een varkenshouderij

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Midden-Brabant van 28 februari 2008

advies aanvraag: 21 februari 2008

ter inzage legging: 28 februari tot en met 10 april 2008

richtlijnenadvies: 24 april 2008

richtlijnen vastgesteld: 24 juni 2008

kennisgeving MER in Midden-Brabant van 31 maart 2010

ter inzage legging MER: 1 april tot en met 13 mei 2010

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 7 april 2010

toetsingsadvies uitgebracht: 11 oktober 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. R. Aagten

ing. H.J.M. Hendriks (secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

ing. M. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies

dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Banning Advocaten, namens F. Sijbers, St. Oedenrode

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Uitbreiding varkenshouderij Van Duijnhoven, gemeente Sint-Oedenrode en de aanvulling daarop

B.H. van Duijnhoven is voornemens zijn varkenshouderij aan de Spierkesweg 9a te Sint-Oedenrode uit te breiden. In de nieuwe situatie zullen 12.064 vleesvarkens worden gehouden. Voor de realisatie van de varkenshouderij wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sint-Oedenrode, een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd.

ISBN: 978-90-421-3115-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

